

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 12 mars 1906, kl. 1 e. m.

Memorial, angående inköp af tomt och om anslag för uppförande af egen byggnad för riksbankens afdelningskontor i Sundsvall.

Från fullmäktige i riksbanken har till utskottet inkommit en så lydande, den 22 sistlidne februari daterad skrifvelse:

»För det enligt beslut vid 1905 års lagtima riksdag inrättade riksbankskontor i Sundsvall har för tiden till den 1 april 1908 med rätt för riksbanken att förlänga hyrestiden med ytterligare ett år förhyrts lokal i huset n:o 22 vid stadens Storgata. Hyran för banklokalen jämte bostad för kontorets vaktmästare utgör 4,450 kronor per år.

Till uppförande af eget hus för kontoret hafva erbjudits banken särskilda tomter, nämligen n:o 1 i kvarteret Kraften vid Rådhusgatan, Varfsgränd och Trädgårdsgatan om c:a 22,000 kvadratfot efter pris af 85 öre per fot, n:o 1 i kvarteret Penningen vid Storgatan och Varfsgränd om 12,897 kvadratfot till pris af 23,885 kronor, n:o 2 i kvarteret Bacchus vid Storgatan om c:a 6,600 kvadratfot efter 3 kronor 50 öre per kvadratfot och n:o 1 i kvarteret Köpmannen om 8,427 kvadratfot vid Västra Esplanadgatan, Nytorget och Köpmangatan till pris af 1 krona 50 öre per fot.

I afgifvet utlåtande har kontorets styrelse till inköp för riksbanken förordat tomten i kvarteret Penningen.

Vid inspektion, som under år 1905 förrättats, har den inspekterande fullmäktigen tagit i betraktande såväl de erbjudna fastigheterna som öfriga egendomar i staden, hvilkas förvärfvande till lokal för kontoret möjligen kunde ifrågakomma, och har han

därefter i likhet med kontorsstyrelsen förordat inköpet af tomten i kvarteret Penningen.

I fråga om behovet af eget hus för kontoret har den inspekterande fullmäktigen i den afgifna berättelsen yttrat, att de förhyrda rummen visserligen voro ljusa och väl belägna inbördes, men att banksalen vore väl liten redan för kontorets nuvarande rörelse, att rörelsen med all sannolikhet framdeles komme att blifva än större samt att af dessa och i öfrigt uppgifvet skäl den nuvarande lokalen finge betraktas såsom endast provisorisk.

På grund af hvad sålunda förekommit anse fullmäktige angeläget, att eget hus för kontoret i Sundsvall anskaffas, samt finna den erbjudna tomten i kvarteret Penningen lämplig och det fordrade priset ej oskäligt. Med anledning häraf hafva fullmäktige med tomtens ägare afslutat aftal om tomtens förvärfvande för riksbanken till nämnda pris. Gifvetvis hafva dock fullmäktige härvid förbehållit, att aftalet, i hvad det anginge riksbanken, skulle underställas Riksdagens pröfning, och att det vore förfallet, därest det ej godkändes af nu pågående Riksdag.

Med anmälan om hvad sålunda förekommit hemställa fullmäktige, att utskottet utverkar Riksdagens godkännade af förevarande köp.

Då för det fall att köpet gillas i riksdagen tomtens bebyggande för afsedt ändamål torde böra snarast möjligt påbörjas, hafva fullmäktige låtit uppgöra skissritningar och kostnadsberäkning angående byggnaden. Denna beräkning angifver, att kostnaden för byggnaden, som antages i volym innehålla 5,800 kubikmeter, bör antagas till 140,000 kronor förutom 10,000 kronor till arkitekt- och dylika kostnader samt oförutsedda utgifter. Då den sålunda beräknade kostnaden lärer finnas skälig, hemställa fullmäktige, att, därest fastighetens inköp godkännes, ett anslag af *Etthundrafemtiotusen* kronor må beviljas till tomtens bebyggande genom fullmäktiges föranstaltande.»

Utskottet, som delar den af fullmäktige uttalade meningen att den nuvarande förhyrda lokalen endast kan betraktas såsom provisorisk, anser att en tomt bör inköpas för uppförande därå af byggnad, afsedd att inrymma lokaler för riksbankskontoret.

Såsom af fullmäktiges skrifvelse framgår, hafva åtskilliga tomter erbjudits riksbanken, och har en af fullmäktige på platsen

tagit i betraktande såväl dessa tomter som öfriga egendomar, hvilkas förvärfvande till lokal för kontoret möjligen kunde ifrågakomma. Mot en del af dessa tomter hafva erinringar gjorts af sådan art, att ett inköp af någon af dem för uppförande af ett riksbankshus ej synes vara att förorda. Så är förhållandet med tomten n:o 3 i kvarteret Proserpina, hvilken på grund af sitt läge i stadens centrum och omedelbart intill post och telegraf samt två enskilda bankinrättningar väl vore den lämpligaste. Men till följd af markens beskaffenhet, som enligt uppgift af sakkunnig person skulle erfordra påkning med dubbla pålar, komme kostnaden för själfva grunden att högst afsevärdt öfverstiga grundläggningskostnaderna på andra tomter. Härtill kommer, att på denna plats, som är omgifven af endast 3- och 4-våningars hus, skulle fordras en rätt stor och monumental byggnad, hvilket högst väsentligt skulle fördyra byggnadskostnaderna och nödvändiggöra, att lokaler för uthyrning anordnades. Andra erbjudna tomter åter hafva befunnits vara för trånga eller i öfrigt svåra att bebygga.

Utskottet håller före, att riksbankens rörelse visserligen ej med nödvändighet fordrar, att dess byggnad förläggas just i stadens midtpunkt, men att den dock erhåller en sådan plats, att den fyller de rimliga anspråk, som allmänheten med fog kan ställa på dess läge. Likaså anser utskottet, att, då nu är fråga om uppförandet af en byggnad enbart för riksbanken, en sådan tomt bör väljas, som med hänsyn till sin storlek och i öfrigt är för ändamålet lämplig och ej nödvändiggör uppförandet af en byggnad med lokaler för uthyrning. Ur dessa synpunkter synes den af fullmäktige föreslagna och jämväl af kontorsstyrelsen förordade tomten n:o 1 i kvarteret *Penningen* vid Storgatan och Varfsgränd särdeles lämplig. Storgatan är en af stadens större stråkvägar, vid hvilken de flesta såväl gross- som detaljaffärer hafva sina lokaler. Tomten är belägen i den s. k. stenstaden invid infartsvägarna till staden från väster och norr, med ungefär lika stort afstånd från båda järnvägsstationerna och lätt att bebygga. Det snedt emot liggande kvarteret Hoppet tillhör staden och är försedt med plantering samt torde ej komma att bebyggas. Tomten, hvars storlek är 12,897 kvadratfot, torde ej lägga hinder i vägen för att riksbankshuset till förekommande af eldfara bebyggas fristående. Dess pris är 23,885 kronor, hvilket utskottet finner ej vara oskäligt.

På grund af den sålunda verkställda utredningen tvekar

utskottet icke att förorda inköp af den af fullmäktige föreslagna tomten n:o 1 i kvarteret Penningen, hvars förvärfvande för riksbanken tillförsäkrats genom uppgjort, villkorligt aftal till det uppgifna priset.

Utskottet har jämväl granskat af arkitekterna Ullrich och Hallquisth uppgjorda skizzritningar till en riksbanksbyggnad å nämnda tomt i kvarteret Penningen. Enligt dessa skulle å nedre botten förläggas lokalerna för kontoret och 1 trappa upp bostadsvåning samt rum för kontorets vaktmästare. Kostnadsberäkningen angifver, att kostnaden för byggnaden, som antages i volym innehålla 5,800 kubikmeter, bör antagas till 140,000 kronor, förutom 10,000 kronor till arkitekt- och dylika kostnader samt oförutsedda utgifter; och har utskottet icke funnit skäl till någon erinran vare sig mot de företedda skizzritningarna eller den uppgjorda kostnadsberäkningen.

På grund af hvad sålunda anförts, föranlåtes utskottet hemställa,

1:o) att Riksdagen må, med godkännande af ofvan omförmälda villkorligt upprättade köpeaftal, bemyndiga bankofullmäktige att för riksbankens räkning förvärfva tomten n:o 1 i kvarteret Penningen i Sundsvalls stad för 23,885 kronor;

2:o) att Riksdagen må, för uppförande å nämnda tomt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af arkitekterna Ullrich och Hallquisth upprättade ritningar af en byggnad till inrymmande af lokaler för riksbankens afdelningskontor, ställa till bankofullmäktiges förfogande ett anslagsbelopp af högst 150,000 kronor, med rätt för fullmäktige att vid arbetets utförande låta vidtaga de mindre ändringar i planen, som kunna anses ändamålsenliga, dock utan ökning af kostnaden.

Stockholm den 9 mars 1906.

På bankoutskottets vägnar:

JOHN RETTIG.